

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 89 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 10.

Kraków, wtorek 14 stycznia 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączony zostanie znaczek pocztowy na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincję dopłata portu. Konto czekowe: Warszawa 658.

Nowy etap rozwoju przwiązanych stosunków niemiecko-rosyjskich.

Moskwa, 13 stycznia. Układ niemiecko-sowiecki stanowił w sobotę główny ośrodek zainteresowania prasy moskiewskiej. — Wszystkie dzienniki opublikowały w najbardziej sensacyjnej formie na czołowych kolumnach podpisany onegdaj dokument, komunikat o zawarciu układu gospodarczego między Niemcami i Związkiem Sowieckim, tekst niemiecko-sowieckiego układu w sprawie ustalenia granicy od rzeki Iłorki aż do morza Bałtyckiego, oraz komunikat w sprawie zawarcia niemiecko-sowieckiego układu dotyczącego uregulowania wzajemnych roszczeń majątkowych

na Litwie, Łotwie i Estonii, nadto w sprawie przesiedlenia.

Największe dzienniki moskiewskie „Pravda” i „Izwestija” publikują ponadto zdjęcia z aktu podpisania układu na Kremlu.

W artykułach wstępnych dzienniki te podkreślają doniosłe znaczenie, jakie przypisuje się w Moskwie podpisanemu w piątek układowi. Ponadto w komentarzach tych pisma podkreślają z naciskiem, że układy zawarte między Niemcami i Związkiem Sowieckim w dniu 10 stycznia stanowią nowy etap rozwoju przwiązanych stosunków niemiecko-sowieckich.

Noelke, oraz przewodniczący sowieckiej delegacji Posonjakow.

W Moskwie odbyło się równocześnie podpisanie układu między Niemcami i Z. S. R. R. dotyczącego uregulowania spraw majątkowych, związanych z obustronnym przesiedleniem. Umowa ta podpisana została w imieniu rządu niemieckiego przez posła w urzędzie spraw zagranicznych dra Schnurre, zaś w imieniu rządu Z. S. R. R. przez zastępcę przewodniczącego rady komisarzy ludowych Wyszyńskiego.

Mołotow wydał przyjęcie na cześć ambasadora niemieckiego.

Moskwa, 13 stycznia. Z okazji zawarcia niemiecko-sowieckich układów szef rządu sowieckiego i komisarz spraw zagranicznych Mołotow wydał w sobotę przyjęcie na cześć ambasadora niemieckiego w Moskwie hr. von der Schulenburga, kierownika niemieckiej delegacji gospodarczej posła dra Schnurre, niemieckich attaché ofi zbrojnych wraz z małżonkami, oraz pozostałych członków ambasady niemieckiej w Moskwie.

Ze strony sowieckiej udział w przyjęciu wzięli: zastępca przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych i komisarz ludowy dla handlu zagranicznego ZSRR Mikojań, zastępca przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych i zastępca komisarza spraw zagranicznych Wyszyński, zastępca komisarza spraw zagran. Sosowski, zastępca komisarza wojny marszałek Kulik, zastępca komisarza spraw zagran. Krautikow z żoną, oraz inni przedstawiciele komisariatu spraw zagranicznych, komisariatu handlu zagranicznego i komisariatu wojny.

Niemiecko-sowiecka umowa przesiedleńcza podpisana w Rydze i Kownie.

(S) Berlin, 13 stycznia. W ciągu ostatnich tygodni toczyły się w Rydze i Kownie rokowania między delegacjami niemiecką i sowiecką w sprawie przesiedlenia obywateli Rzeszy niemieckiej, oraz osób niemieckiej narodowości z terenu sowieckich republik litewskiej, łotewskiej i estońskiej do Niemiec, oraz w sprawie przesiedlenia obywateli litewskich, rosyjskich i białoruskich z Niemiec, a mianowicie z dawnego obszaru kłajpedzkiego, oraz okręgu suwalskiego do Z. S. R. R.

Rokowania te doprowadziły do podpisania w dniu 10 stycznia 1941 układów w Rydze i Kownie, których zadaniem było ure-

gulowanie zagadnień, związanych z kwestią przesiedleńczą.

Na podstawie wspomnianych układów wymieniane wyżej osoby mogą być na własne życzenie przesiedlone, a to w terminie 2 1/2-miesięcznym po podpisaniu odnośnych umów i w sposób ustalony w umowie.

Umowę w sprawie przesiedlenia z terenów Łotwy i Estonii podpisali przewodniczący niem. delegacji, generalny konsul Benzler i przewodniczący sowieckiej delegacji Boczkarew. Umowę w sprawie przesiedlenia z Litwy podpisali: przewodniczący niemieckiej delegacji generalny konsul

Gest rządu sow. wywołał zadowolenie na Węgrzech.

(—) Budapeszt, 13 stycznia. Tutajże koła polityczne dają wyraz swemu zadowoleniu w związku z uchwałą rządu sowieckiego, w sprawie przekazania Węgrom wszystkich sztandarów wojskowych Honwedów, które w r. 1848 wpadły w ręce wojsk rosyjskich. Fakt ten uważany jest za nowy dowód istnienia poprawnych stosunków między Węgrami i Związkiem Radzieckim.

Obrońca Bardii.

Łowców sił włoskich, łowców sił niemieckich, był general Bergonzoli, który po poddaniu Bardii przez Włochów, uginął. Zdjęcie nasze przedstawia gen. Bergonzoli.

Spór o okręty państw bałtyckich.

(—) Berno, 13 stycznia. „Baseler Nachrichten” donoszą z Londynu, że rozmowy między Edenem i Majskim w sprawie kwestji między Anglią i Rosją sowiecką w sprawie okrętów państw bałtyckich zagadnienia tego nie rozwiązały.

Ze stanowiska Anglii można wywnioskować, że potrzebując w obecnej chwili tonażu okrętowego, nie jest w możliwości wspinałomyślnie zrezygnować z okrętów, stanowiących własność b. państw bałtyckich.

Kwestja zwrotu okrętów łączy się jedno-

nocześnie z uznaniem przez brytyjski rząd sprawy wezwania tych państw w skład Związku Radzieckiego, przezem rząd brytyjski również nie jest skłonny do takiego aktu. Ostateczną koncepcją, jaką w tym kierunku Anglii byłoby skłonni uczynić, polega na „chwilowemu uznaniu de facto” w tym sensie, iż zagadnienie to będzie mogło ulec ostatecznemu wyjaśnieniu dopiero po zakończeniu wojny. Sowieci obstają jednakowoż przy uznaniu de jure w całym tego słowa znaczeniu.

Londyn sprzedaje Stanom Zjednoczonym 50.000 akcji naftowych kopalń na Bahrein

Interesujące zestawienie agencji Stefani.

(—) Nowy Jork, 13 stycznia. Rząd angielski widział się zmuszonym celem finansowania swoich zamówień wojennych w Ameryce do zajęcia większych ilości amerykańskich papierów wartościowych, znajdujących się w angielskich rękach prywatnych.

Przez pewien czas rząd angielski starał się oddawać jedynie akcje małych towarzystw w nieznacznych ilościach. Kiedy następnie sir Frederic Philips przybył do Nowego Jorku celem prowadzenia rokowań z Morgenthauem w sprawie finansowania dalszych zamówień angielskich, amerykański sekretarz skarbu miał oświadczyć, jak slychać, że Anglia znajduje się w posiadaniu jeszcze większych ilości akcji ważnych towarzystw amerykańskich i że w pierwszym rzędzie powinna te akcje oddać.

Wskutek tego rząd angielski zdecydował się na sprzedaż w Nowym Jorku, po zamknięciu giełdy, celem niewywoływania zamętu na giełdzie i nie obniżania kursu papierów, pakietów akcji w drodze wolnych

transzacji na rzecz banków amerykańskich.

Jednym z tych sprzedanych pakietów akcji było 50.000 sztuk akcji Texas Oil Company. Akcje te reprezentują również pokłady naftowe na wyspach Bahrein w zatoce perskiej.

Dotychczas nie udało się stwierdzić z całą pewnością, czy przez nabycie tych akcji wszystkie pokłady naftowe na wymienionych wyspach oraz na pobliskim lądzie stały się dostępnymi pod kontrolą amerykańską. Anglia była jednak zmuszona oddać objekty przemysłowe, które dla obrony imperium posiadają niezwykle znaczenie.

W związku z tem doniesieniem nadeszłym z Nowego Jorku stwierdza włoskie biuro informacyjne agencja Stefani, że wiadomość ta z różnych powodów jest niezwykle interesująca:

1) Wiadomość ta stwierdza nieprawdziwość danych angielskiej propagandy, jakoby przy ówczesnym włoskim ataku bombowym na wyspy Bahrein miała zostać tra-

Reorganizator Anglii.

W gabinecie Churchilla wielką rolę odgrywa minister pracy Bevin, który uważany jest za reorganizatora socjalnego w Anglii. Zdjęcie nasze przedstawia ministra Bevina.

fiona prawna własność amerykańska, natomiast w rzeczywistości objekty te dopiero teraz znalazły się w posiadaniu amerykańskim.

2) Wiadomość ta potwierdza obawy przed lotnictwem włoskim, które angielska propaganda starała się przedstawić jako coraz słabsze z powodu trudności w zaopatrzeniu w materiały pędne, podczas gdy w rzeczywistości Anglia była zmuszona wymienione punkty tak bardzo narażone na ataki zasłonić flagą amerykańską mimo, iż oddalone są o tak wiele tysięcy kilometrów od baz włoskich.

Tronowa mowa króla Szwecji na otwarciu obrad parlamentu.

(—) Sztokholm, 13 stycznia. Przy zachowaniu tradycyjnego ceremoniału dokonał w ub. sobotę król Gustaw szwedzki aktu otwarcia parlamentu szwedzkiego.

W wygłoszonej z tej racji mowie tronowej król oświadczył, że stosunki Szwecji z obcymi mocarstwami są korzystne, że żywi niezłomną nadzieję, licząc się z decyzją i wolą narodu — na utrzymanie Szwecji w pokoju i wolności.

Nawiązując do tego król nadmieniał, że dla zaopatrzenia kraju w potrzebne artykuły w obecnym okresie ważnym są umowy handlowe zawarte z Niemcami, Związkiem sowieckim i Włochami, wreszcie zwrócił on uwagę na wysiłki, zmierzające do zaopatrzenia najszerszych warstw społecznych Szwecji i to na okres możliwie najdłuższy. W końcu król nadmieniał, iż poczynił odpowiednie kroki, celem zlikwidowania bezrobocia.

Ostra krytyka amerykańskiej pomocy dla Anglii.

(—) Waszyngton, 13 stycznia. Na ostatnim posiedzeniu senatu spotkał się z ostrą krytyką projekt Roosevelta, dotyczący wypożyczenia na rzecz Anglii sprzętu zbrojowego.

Republikański senator Willey domagał się, aby Anglia złożyła zabezpieczenie w zamian za dostarczenie jej przez Stany Zjednoczone okręty, samoloty i sprzęt zbrojowy. Senator domagał się, gwarancji angielskich w postaci przekazania angielskich posiadłości na zachodniej części globu na rzecz Stanów Zjednoczonych, względnie przekazania papierów wartościowych, stanowiących własność angielską, a znajdujących się w Stanach Zjednoczonych ogólną wartość 7 milionów dolarów.

Wycieczka norweskich inżynierów i techników w Niemczech.

(—) Oslo, 13 stycznia. Na zaproszenie komisarzy Rzeszy dla Norwegii Terbovena oraz generalnego inspektora budownictwa dróg w Niemczech udało się 20 norweskich inżynierów i techników do Niemiec, celem odbycia kilkumiesięcznej podróży naukowej.

W tym czasie odbędą oni praktyczne studia w szeregu wyższych kierownictw budowy autostrad. Tem samym zdobędą oni wiadomości o zadaniach i metodach pracy przy budowie wielkich szos i autostrad niemieckich, aby je móc wykorzystać w kraju.

Walka w Kanale Sycylijskim.

Rzym, 12 stycznia. Włoski komunikat wojenny z soboty brzmi następująco:
Główna kwatery armji włoskiej komunikuje:

Nieprzyjacielskie formacje flotowe zostały kilkakrotnie potężnie zaatakowane w kanale Sycylijskim przez włoskie samoloty torpedowe i Pichiatelli. Dwa samoloty torpedowe pod dowództwem komendanta samolotu kapitana Bernardini, z porucznikiem żegluga morskiej Baffigo, jako obserwatorem i pilotem porucznikiem Caponetti, trafiły torpedą lotniskowic.

Łańcuch, składający się z trzech Pichiatelli, prowadzonych przez porucznika Malvezzi, sierżanta Mezzei i podoficera Crespi trafiły bombami ciężkiego kalibru krazownik. Dalsza eskadra Pichiatelli zaatakowała bombami ciężkiego kalibru lotniskowic i trafiła go. Mimo zażartej obrony artylerji przeciwlotniczej i wielokrotnych ataków nieprzyjacielskich samolotów myśliwskich, wszystkie włoskie samoloty powróciły do wycich baz.

Równocześnie po raz pierwszy jednostki niemieckiego korpusu lotniczego w braterskiej i ścisłej współpracy z włoskimi formacjami w wybitny sposób brały udział w ataku na te same formacje flotowe, przyczem udało się im trafić pewien lotniskowic bombami średniego i ciężkiego kalibru. Ponadto trafiły one jeden kontrtorpedowiec.

W nocy na 11 stycznia obrzucono bombami port Valetta na Malcie.
Na froncie greckim rozwijały się akcje o charakterze lokalnym na odcinku XI armji. Próby ataku nieprzyjaciela na innych odcinkach zostały odparte.

W Cyrenajce działalność artylerji w rejonie Tobruk i pod Giarabub. Jedna z włoskich formacji atakujących i myśliwskich zaatakowała formację czołgów i samochodów pancernych i zniszczyła rozmaite z nich. W walce powietrznej zostały zestrzelony jeden samolot typu „Hurricane“.

Nieprzyjacielskie naloty na Tobruk i na rejon Bengazi spowodowały pewne szkody, m. in. zabito dziewięć osób, w tem siedmioro dzieci, a cztery osoby zraniono. Ofiarami byli wyłącznie Muzułmanie. Żaloga jednego samolotu angielskiego, zmuszona do lądowania, została wzięta do niewoli.

W Afryce wschodniej atak uzbrojonych samochodów na froncie sudańskim został odparty. Podczas nalotu nieprzyjacielskiego na Erytreę, o którym doniesiono w komunikacie wojennym z dnia 8 stycznia, jeden samolot nieprzyjacielski został zestrzelony.

W piątek wieczorem nieprzyjacielskie samoloty przeleciały nad Palermo i zrzuciły kilka bomb na port. Ofiar w ludziach niema. Urządzenia wybrzeżne zostały lekko uszkodzone. Jeden samolot nieprzyjacielski został zestrzelony. Dalszy samolot typu „Blenheim“ został zestrzelony nad zatoką neapolitańską przez włoskie samoloty myśliwskie.

*

Rzym, 13 stycznia. Włoski komunikat z niedzieli brzmi następująco:

Główna kwatery włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W Albanji ataki nieprzyjacielskie na froncie XI armji. Włoskie przeciwataki zadaly nieprzyjacielowi dotkliwe straty.

W środkowej części Morza Śródziemnego jednostki niemieckiego korpusu lotniczego, kontynuując podjęte wczoraj zwycięskie akcje, dokonały lotów wywiadowczych i ataków na formacje angielskie. Zaatakowano dwie silne eskadry morskie, przyczem jeden krazownik typu Birmingham został niewątpliwie trafiony bombą ciężkiego kalibru.

W Cyrenajce działalność artylerjska i patrolowa.

Włoskie samoloty bombardowały formacje nieprzyjacielskie w pobliżu Giarabub.

Nieprzyjaciel dokonał wielokrotnych ataków powietrznych na kilka włoskich baz w Cyrenajce.

W Afryce wschodniej działalność patrolowa na froncie Sudanu i Kenji. W okolicy Gallabat jedna z włoskich straży przednich odparła atak, wspomagany przez artylerję i zadala przytem nieprzyjacielowi straty.

10 stycznia o świcie oddział torpedówek w czasie rejsu patrolowego w Kanale Sycylijskim zauważył silną nieprzyjacielską eskadrę morską, składającą się z licznych jednostek bojowych.

Obie włoskie torpedówki przypuściły zdecydowanie atak w środku eskadry i trafiły przytem dwiema torpedami jeden krazownik, który, jak zaobserwowano, wkrótce pożał toż.

Nastąpiła zacięta walka pomiędzy nieprzyjacielskimi torpedowcami, wspieranymi przez krazowniki, a włoskimi jednostkami torpedowymi, które otwary intensywny i długotrwały ogień, podczas którego na dwóch trafionych nieprzyjacielskich torpedowcach wybuchły widoczne pożary.

Jedna z włoskich torpedówek została dosięgnięta salwą, która unieruchomiła jej motory, a wkrótce potem dalsza salwa trafiła w magazyn amunicji, co spowodowało zatonięcie.

Druga torpedówka pospieszyła niezwłocznie na miejsce zatonięcia, celem ratowania rozbitków.

W nocy z 11 na 12 stycznia samoloty przybyłe ponad Szwajcarię, dokonały ataku na Turyn i Savigliani, zrzucając bomby, oraz małe bomby zapalające. W Turynie zostało trafionych kilka domów mieszkalnych. Wśród ofiar było trzech zabitych i czterech rannych. W Savigliani zo-

stał trafiony lazaret wojskowy, kilka domów prywatnych, oraz kościół parafjalny. Pewne szkody materialne, ofiar w ludziach nie było.

Nad Cataniją jeden z włoskich myśliwców zestrzelił w sobotę popołudniu samolot angielski typu Glenn-Martin, który spadł, płonąc.

Grecy wycofali się z Pogradec.

(=) Belgrad, 13 stycznia. „Politika“ donosi z Vehrtd, że Grecy wycofali się z Pogradec, ponieważ miasto to znajduje się pod nieustannym ogniem artylerji włoskiej.

Sprawozdawca jugosłowiański donosi dalej, że artylerja włoska panuje również nad całym odcinkiem od Pogradec aż do Lin. Grecy zrozumieli, że ich ataki na tym

Wielki atak na Londyn.

Berlin, 13 stycznia. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Jedna z łodzi podwodnych, o której częściowym wyniku już zakomunikowano, zatopiła podczas swej ostatniej wyprawy łącznie 52.800 ton. Tem samem łódź ta, pozostając pod dowództwem kapitana korwety Hansa Gerreta von Stockhausen, zatopiła łącznie 101.530 ton nieprzyjacielskiego tonażu okrętowego, a pozatem uszkodziła tak ciężko uzbrojony nieprzyjacielski parowiec handlowy, pojemności 8.000 ton, że należy się liczyć z jego pewną stratą.

Lotnictwo kontynuowało także i wczoraj zbrojny wywiad oraz zakładanie min w portach brytyjskich.

Próba nieprzyjacielskich samolotów myśliwskich i bombowych nalotu za dnia na francuski obsadzony teren, została odparta przez artylerję przeciwlotniczą i myśliwców, zanim nieprzyjaciel zdołał uzyskać jakikolwiek sukces. Samoloty myśliwskie zestrzeliły dwa nieprzyjacielskie samoloty, artylerja przeciwlotnicza sześć samolotów.

Niemieckie formacje lotnicze zaatakowały w dn. 10 stycznia po raz pierwszy w rejonie morza Śródziemnego, przyczem zdołały uzyskać kilka celnych trafień w dwie jednostki marynarki wojennej, w tem jeden lotniskowic.

W nocy na 11 stycznia silne formacje lotnicze zaatakowały obiekty w Anglii południowej z dobrym wynikiem. Trafienia bombami wywołały, zwłaszcza w Portsmouth, obżerne pożary.

Sześć samolotów niemieckich nie powróciło z wyprawy na nieprzyjaciela.

Nieudały atak lotnictwa angielskiego na tereny północno-francuskie.

(§) Berlin, 13 stycznia. Z miarodajnej strony niemieckiej komunikuje:

Urządowe radio brytyjskie podało w sobotę do wiadomości informację, jakoby lotnictwo angielskie w ciągu dnia 10 stycznia dokonało ataków w wielkim stylu na tereny północno-francuskie. W akcji tej miało brać udział 50 bombowców i 500 myśliwców.

W rzeczywistości zarówno powyższe cyfry, jak i rzekome sukcesy, o których wspomina w dalszym ciągu komunikat radja angielskiego, są w całości zmyślone. W ciągu dnia 10 stycznia nadleciało ogółem około 70 samolotów brytyjskich na wybrzeże północno-francuskie.

Dziennych nalotów w przybliżonej sile dokonywało lotnictwo angielskie najwyżej z początku wojny, jak naprzykład podczas ataków na Wilhelmshaven, przyczem we wszystkich wypadkach doznawano ciężkich porażek. Na cyfrę 70 samolotów, które podjęły podobną próbę w dniu 10 stycznia, składało się 20 samolotów bombowych i pewna ilość samolotów myśliwskich.

Rumuński podsekretarz stanu o propagandzie angielskiej.

(-) Bukareszt, 3 stycznia. Rumuński podsekretarz stanu Aleksander Constant opublikował w piątek w dzienniku „Buna Vestire“ artykuł pt. „Reuter, albo propaganda angielska“, w których w najostrejszych słowach odplera kłamstwa angielskiej propagandy, zwrócone w ostatnich dniach szczególnie przeciw Rumunji.

„Rozumiemy — pisze Constant — że wprowadzenie Rumunji w ramy polityki osi nie podoba się kierowniczym kołom angielskim. Brak umiarkowania i widoczna złośliwość tej propagandy nie jest jednak dla nas żadną niespodzianką“.

Następnie autor wylicza wszystkie doniesienia, rozpowszechniane w ostatnich dniach przez angielską propagandę na temat Rumunji: Jakoby w Rumunji pomiędzy Żelazną Gwardją a wrogimi grupami panował nastrój wojenny, jakoby wojska niemieckie przysięły, celem zapobieżenia wojnie domowej, jakoby stosunki z Rosją Sowiecką były naprężone i inne doniesienia, stanowiące absolutne wymysły. Autor pisze dalej:

„Gdybyśmy chcieli dementować wszystkie te doniesienia, tracilibyśmy tylko na-

terenie muszą pozostać bez skutku, ponieważ tamtejsze pozycje włoskie są silnie rozbudowane.“

Sprawozdawca „Politiki“ na odcinku Seti, na granicy jugosłowiańsko-albańskiej, donosi również, że Włosi panują na odcinku frontu pomiędzy Pogradec i Lin.

Straty Włochów na froncie greckim.

(-) Rzym, 13 stycznia. Główna kwatery armji włoskiej opublikowała imienną listę oficerów i żołnierzy, którzy zgineli w czasie od 1 do 31 grudnia ub. roku na froncie greckim. Lista ta obejmuje 1.301 oficerów i szeregowych, z czego 97 oficerów i 20 Albańczyków poniosło śmierć. Liczba rannych wynosi 4.598, w czem 10 Albańczyków, zaś liczba zaginionych 3.052, w czem 88 Albańczyków.

Berlin, 13 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Lotnictwo dokonywało wczoraj zbrojnych wywiadów i kontynuowało zakładanie min przed portami brytyjskimi. W czasie ataku na jedno z lotnisk w Anglii południowo-wschodniej uzyskano celne trafienia.

Jeden nieprzyjacielski okręt handlowy pojemności 8.000 ton zdołano zatopić celnym trafieniem na morzu w kierunku zachodnim od Irlandji, drugi okręt, pojemności 3.000 ton zatopiono u wschodniego wybrzeża Anglii.

W czasie ponawianych ataków powietrznych na pewną angielską eskadrę morską na morzu Śródziemnym, jeden krazownik i szereg innych statków wojennych otrzymały celne trafienia ciężkimi bombami.

W ciągu ubiegłej nocy ponownie silne eskadry samolotów bojowych zaatakowały ważne obiekty wojenne w Londynie. Liczne pożary stanowiły potwierdzenie sukcesu.

Nieprzyjaciel zrzucił we wczesnych godzinach porannych dnia dzisiejszego kilka bomb rozpryskujących i zapalających w Niemczech północnych, przyczem jeden dom mieszkalny został silnie uszkodzony, trzy osoby zabite a trzy osoby odniosły ciężkie rany.

Niemiecki samolot bojowy zatopił parowiec.

(§) Berlin, 13 stycznia. Jak się dowiadujemy, 11 b. m. w ciągu przedpołudnia na zachód od Irlandji niemiecki samolot bojowy zatopił pewien okręt handlowy pojemności 8.000 ton.

Z tej cyfry już nad Kanalem la Manche myśliwce niemieckie zestrzeliły jeden samolot typu Bristol-Blenheim, jeden typu Spitfire. W zasięgu niemieckiej artylerji przeciwlotniczej atakujące siły brytyjskie straciły wskutek celnych strzałów tejsze artylerji 6 samolotów, a mianowicie 3 typu Bristol-Blenheim, oraz trzy myśliwce typu „Hurricane“. Pozostałe samoloty wskutek niezwykle skutecznej obrony artylerji przeciwlotniczej nie były w stanie celować przy zrzucaniu swych bomb.

Ogółem spadło jedynie 15 bomb, z tego jedna tylko na obiekt wojskowy, mianowicie na pewien magazyn materiałów, nie wyrządzając żadnych wzmianki szkód.

Strona niemiecka nie poniosła strat ani w walkach powietrznych, ani wskutek zrzucanych bomb.

Dalsze twierdzenie radja brytyjskiego, jakoby w czasie ataku niemieckiego na Portsmouth miano zestrzelić dwa samoloty niemieckie, jest również świadomym kłamstwem.

próżno czas i stawialibyśmy się sami na poziomie, na którym nie zwykliśmy operować. Jesteśmy jednak silnie przekonani, że autorzy — tej nieokielzanej i propagandy wkrótce przekonają się na własne oczy o realnej sytuacji w Europie. Sytuacja ta zgutuje wówczas Anglikom bolesne rozczarowanie, natomiast dla nas będzie stanowić zasłużone zadośćuczynienie.

Zagadkowy zgon wysokiego francuskiego urzędnika kolonialnego.

(-) Włchy, 13 stycznia. Wśród zagadkowych okoliczności zmarł nagle Georges Masson, gubernator francuskiej kolonji Gabun, który przed niedawnym czasem został wraz z biskupem Gabunu aresztowany przez de Gaulle'a a następnie uwolniony w charakterze zakładnika.

Narazie niewiadomo czy Masson popełnił

Prasa rumuńska o sytuacji w Rumunji.

Bukareszt, 13 stycznia. — Cała prasa rumuńska nawiązując do artykułu ministra propagandy Constanta na łamach „Buna Vestire“, skierowanego przeciwko kłamstwom rozpowszechnianym przez Reutera na temat Rumunji, omawia metody propagandy angielskiej, piętując je w szeregu artykułów.

Dziennik „Ordonea“ oświadcza, że obecna polityka Rumunji nie może w gruncie rzeczy podobać się Anglikom. Zdenerwowanie Anglii jest zrozumiałe, Rumunja bowiem nie pozwoliła się wciągnąć do wojny przy pomocy gwarancji angielskich i poświęcić kwiat swej młodzieży na rzecz molocha wojny. Naturalnie Anglja musi czuć żal z tego powodu, że Rumunja stanęła po stronie wrogów Wielkiej Brytanji. Zrozumiałym także jest żal międzynarodowego kapitalizmu, mającego swą siedzibę w City, który już dziś nie może czerpać miliardowych zysków z bogactw Rumunji, jak to się działo przez tak długie lata.

Dziennik „Searo“ oświadcza, że propaganda angielska — jak tego dowodzą jej doniesienia na temat Rumunji — sama znalazła się w niezwykle krytycznej sytuacji.

Przemówienie Antonescu na pożegnanie niemieckiego gościa w Bukareszcie.

Bukareszt, 13 stycznia. — „Rumunja w stu procentach stoi za Niemcami“ — oto kwintesencja przemówienia szefa państwa rumuńskiego, generała Antonescu, które ten wygłosił w czasie bankietu, wydanego na cześć opuszczającego Bukareszt niemieckiego gościa dr. Fabriciusa.

W bankiecie tym wzięli udział ministrowie rumuńscy, polowie Włoch, Hiszpanji i Japonji, szefowie niemieckiej misji wojskowej, generałowie Hansen i Speidel.

„Rumunja jest obecnie państwem narodowo-legjonowem, opartem na strukturze organizacji i tendencjach narodowej rewolucji“ — oświadczył Antonescu. „Nasze państwo opiera się ściśle na roli Niemiec, jaką to państwo zajmie w przyszłej Europie oraz z racji przeobrażeń na południowym-wschodzie Europy, pokładając zarazem wielką ufność w sprawiedliwość i potężny geniusz wodza Niemiec. Obecnie jest Rumunja związana paktem berlińskim z Niemcami, opierając swe bezpieczeństwo i wolność polityczną na tym nowym porządku. Zawarty ostatnio z Niemcami układ gospodarczy otwiera przed Rumunją nowy i poważny okres w historii stosunków niemiecko-rumuńskich“.

Nowy rodzaj bomb.

Londyn ponownie pod gradem pocisków bombowych.

Berlin, 13 stycznia. Według doniesień amerykańskich agencji prasowych była stolica brytyjska w nocy z soboty na niedzielę celem niezwykle rozległego i potężnego ataku niemieckiego lotnictwa.

„Roje niemieckich lotników“ — jak informuje „Associated Press“ — wystąpiły Londyn dzisiejszego wieczora na jedną z najbardziej trudnych prób. Od zmroku aż do godziny 22-giej napływały fala po falę niemieckie bombowce, przelatując nad miastem i obrzucając je istnym gradem bomb zapalających i eksplodujących.

W związku z tym ostatnim nalotem United Press donosi, że Niemcy posługiwali się nowym rodzajem bomby zapalającej, co stwierdzili po raz pierwszy strażacy pożarni. Zanim zdołano unieszkodliwić wspomniane bomby, wybuchły liczne pożary, przyczem akcja straży pożarnej natrafiała na poważne przeszkody, bowiem zrzuconych pocisków w stosunkowo bardzo poważnej ilości. Pożary, jakie wybuchły, w dużym stopniu przyczylniały się do oświetlenia obiektów, które niemieccy lotnicy tem łatwiej mogli obrzucać. Powietrzny atak z ostatniej soboty był jednym z najsilniejszych, jaki Londyn przeżył po dniu 29 grudnia ub. r.

Po istnym gradzie bomb obniżyły się niemieckie samoloty nurkowe nad wieloma dzielnicami Londynu, przyczem miały zrzucić poważną ilość ciężkich bomb eksplodujących.

Radjo londyńskie donosi o poważnej sile ataku powietrznego. Bezpośrednio po nastaniu ciemności rozpoczął się ten atak i trwał niemal trzy godziny. Według doniesień ministerstwa lotnictwa oraz ministerstwa bezpieczeństwa wewnętrznego, wskutek nalotu powstać miały poważne szkody, a również zanotowano pewną liczbę ofiar wśród ludności cywilnej. W wielu dystryktach na peryferjach Londynu spadły również bomby.

samobójstwo, czy też został przez Anglików zamordowany, jak to de Gaulle groził marszałkowi Petainowi. Masson liczył 43 lata i uchodził za jednego ze zdolniejszych francuskich urzędników kolonialnych, przed którym stała otworem poważna karjera życiowa.

Co piszą inni:

Czy Kasprzycki nadawał się na ministra?

Kraków, 13 stycznia.

Antor reportaży, opublikowanych w niektórych dziennikach polskich, przechodzi po omówieniu działalności Mościckiego i jego rodziny, Rydza Smigłego oraz Sosnkowskiego, Składkowskiego i Sławka, do działalności b. ministra spraw wojskowych, gen. Kasprzyckiego.

Omawiając działalność tego najmłodszego bodaj generała w armii polskiej, Henryk Zrąb zadaje sobie pytanie, czy Kasprzycki był wytworem atmosfery panującej w korpusie oficerskim, czy też sam się do wytworzenia tej atmosfery przyczynił. Na pytanie to nie otrzymujemy dokładnej odpowiedzi, w każdym jednak razie dojdę można do przekonania, że Kasprzycki szybko do tej atmosfery się dostosował. Faktem bowiem jest, że mieliśmy zbyt niewiele oficerów, którzy służbę w wojsku traktowali poważnie, natomiast wielu było takich, którzy traktowali wojsko jako odskocznik do kariery w służbie cywilnej, przeważnie tam, gdzie można było zarobić większe pieniądze.

Zdaniem Zręba, Kasprzycki, pochodzący z bardzo skromnej sfery, szybko zawrócił sobie głowę dobrobytem, który stał się jego udziałem. Chciał użyć życia, ile się tylko dało i dlatego zapomniał o obowiązkach, jakie nałożyła na niego godność generała, a zwłaszcza ministra spraw wojskowych. Zaplątał się w miłośki, które niejednokrotnie kończyły się tragicznie dla jego partnerki, a

największą tragedję przeżyła jego prawowita żona,

która, nie mogąc znieść poniżenia, gdy kochanka Kasprzyckiego, artystka teatralna Zofja Kajzerówna, wyparła ją z otoczenia generała, popełniła samobójstwo.

Kasprzycki popierając Kajzerównę, wyasygnował 900.000 zł na produkcję dwóch filmów, mających apoteozować armię. Tymczasem po wykonczeniu pierwszego filmu, po próbnym jego wyświetleniu, grupa generałów stanowczo sprzeciwiła się jego opublikowaniu i film ten, zarówno jak i drugi, wogóle niedokończony, nie ujrzały światła dziennego.

Kasprzycki nie przejmował się tragedją swej żony, czego najlepszym dowodem jest, że wyjechał do Paryża na drugi dzień po samobójstwie żony, przy czym towarzyszyła mu w tej podróży Kajzerówna. Ukoronowaniem tego wszystkiego był ślub zawarty przez Kasprzyckiego z Kajzerówną w Warszawie w dniu 3 września 1939 r. (!). Potem nie pozostało Kasprzyckiemu już nic innego, jak tylko opuścić granicę Polski wraz z nowopobudowaną żoną.

Życie prywatne ministra spraw wojskowych jest jednak sprawą, która zasadniczo nie byłaby interesowała szerszej opinii publicznej gdyby równocześnie resort przez niego kierowany, odpowiednio pracował. Niestety — zdaniem p. Zręba — tak nie było.

Największą zbrodnią Kasprzyckiego było dopuszczenie do zakrojonego na szeroką skalę handlu bronią.

Polska sprzedała czołgi, samoloty i wszelką broń, aczkolwiek sytuacja polityczna była tego rodzaju, że broń ta powinna była pozostać w kraju. Do handlu bronią założono specjalne towarzystwo pod nazwą: „Spółka Przemysłu Wojennego”, na czele której formalnie stał niejaki Olszewski, ale nieoficjalnie kierowali nią pułkownicy

Weiss i Czuruł. Okolo spółki kręciło się wielu żydów, którzy robili przy tej sposobności wielkie interesy. Przewodził w nich prezes P. K. O. Henryk Gruber, który przy pomocy rozmaitych żydów dokonywał wielkich transakcyj w tym zakresie.

Na osobną uwagę zasługuje

postać Stefana Katelbacha,

który z nieznacznego fabrykanta narzędzi metalowych urósł na swojego rodzaju „polskiego Zacharowa”. Przy pomocy Czarneckiego, osobistego przyjaciela Kasprzyckiego, prowadzono sprzedaż broni

dla czerwonej Hiszpanji i Chin. Czarnecki zarobił na tej sprawie 40 milionów złotych, ulokowanych przezornie w Szwajcarii.

Tymczasem Katelbach, oraz jego brat Tadeusz Katelbach, przy pomocy swego majątku uzyskiwał coraz większe wpływy w polityce, co mu oczywiście pomagało do jeszcze wydatniejszego eksportowania sprzętu wojennego przez Gdańsk, Klaipėdę, Tallin, Rygę i Oslo zagranicę.

Rzecz jasna, że pozwolenie na ten wywóz sprzętu wojennego musiał udzielać minister spraw wojskowych i udzielał go. — Szczytem zaś wszystkim było, że

Polska w maju 1939 roku sprzedała 240 armat przeciwlotniczych... Anglii,

od której naprózno oczekiwała pomocy we wrześniu tegoż samego roku.

Fakt ten spowodował szereg interpelacyj, na które Kasprzycki z całym spokojem oświadczył, iż właśnie powinno to się przychylić do całkowitego uspokojenia umysłów, gdyż jeśli Polska sprzedaje sprzęt wojenny, to jest najlepszym dowodem, iż wojny nie będzie i że Polska jest odpowiednio zabezpieczona.

Podobne interesy robił, według opowiadania Zręba

minister komunikacji Juliusz Ulrych.

Wyszedł on z kół legjonowych, a następnie należał do grupy „zamkowej”. Za jego rządów w ministerstwie komunikacji miało miejsce wiele afer, dowodzących o korupcji. Na uwagę zasługuje sprawa impregnowanych podkładów kolejowych, przy której Polska straciła wiele milionów złotych. Charakterystycznym jest przytem, że dostawcami ministerstwa komunikacji byli niemal bez wyjątku żydzi, z którymi min. Ulrycha łączyły węzły serdecznej przyjaźni.

Sprawa identycznego charakteru była sprawa zakupna automatycznych hamulców hydrauliczno-pneumatycznych. Mimo, że był doskonały polski wynalazek, odrzucono go, a zakupiono wiele gorsze hamulce systemu Westinghausen. Wielkim skanda-

lem zakończyła się też sprawa elektryfikacji kolejowego węzła warszawskiego, gdy okazało się, że kolej elektryczna nie nadaje się u nas do użytku ze względu na zbyt wielkie... mrozy.

Zarówno min. Ulrych, jak i jego zastępca, wiceminister Bobkowski,

otaczali się spakulantami-żydami,

wśród których nie brak było również dziennikarzy-żydów. Polityka personalna Ulrycha zasadzała się na opinii niejakiemu Mendla vel Mieczysława Birnbauma, który wyznaczał w kolejniectwie ludzi, zasłużonych dla „sanacji”. Zamiast kwalifikacji, wymagano biletu polecającego od pani Beckowej, Mościckiej, Składkowskiej, lub Bobkowskiej.

Obydwaj czołowi działacze ministerstwa komunikacji mieli także liczne i dobre stosunki z przedstawicielami przemysłu naftowego, na czele zarabiał głównie niejaki Menasz vel Mieczysław Zagajski, u którego bywała cała elita ministerjalna. Dzięki tym znajomościom przemysł naftowy otrzymywał od ministerstwa komunikacji rocznie 10 milionów „refakcji”. Jak twierdzi Zrąb, połowa pieniędzy powracała do kieszeni kierujących osobistości w ministerstwie komunikacji.

Następna instytucja, którą omawia Henryk Zrąb w swych reportażach, jest

Pocztowa Kasa Oszczędności, a raczej jej prezes Henryk Gruber,

żyd, wychrzczony według informacji Henryka Zręba w r. 1922, oraz Bank Gospodarstwa Krajowego i jego prezes generał Górecki Roman.

Ten ostatni nadużywał swej godności do likwidowania najrozmaitszych prywatnych zobowiązań w ten sposób, że przyznawał rozmaitym placówkom subwencje, które w istocie rzeczy służyły tym osobom do prowadzenia wygodnego trybu życia.

W podobny sposób zorganizowano państwowy monopol spirytusowy, którego obroty miesięczne wynosiły 33 miliony złotych. W praktyce interesy mogli robić tylko żydzi, ponieważ dyrektor monopolu, Zarembo, i szef działu sprzedaży, Rusek, zdolali przeforsować postanowienie że umowę na prowadzenie hurtownej sprzedaży zawierano się tylko z takim kontrahentem, który mógł się wykazać posiadaniem minimum sto tysięcy złotych gotówki. Powiadają, że w takim „załatwianiu” tej sprawy brał również udział inny żyd, a miano-

wie wiceminister skarbu Grodyński.

Prezes PKO, Guber, umiał również robić niezłe interesy, skoro

zdołał dorobić się fantastycznego majątku 15 milionów złotych w złocie.

Gruber, przyjaźniąc się z rodziną Mościckich, umiał umocnić swoje stanowisko tak dalece, że mówiono o nim, jako o ewentualnym kandydacie na prezydenta R. P. na wypadek, gdyby Mościcki sam nie kandydował i miał w myśl postanowień konstytucji, wskazać jakąś osobę jako swojego kandydata.

Na specjalną uwagę zasługuje fakt zorganizowania przez Grubera oddziału PKO w Tel Aviv. W placówce tej pracowali wyłącznie żydzi, a służyć miała ona wyłącznie obchodzeniu przepisów dewizowych w ten sposób, że

przy pomocy agencji PKO w Tel Aviv przekazywano zagranicę wielkie sumy, należące do „przyjaciół” Grubera.

Gruber przeforsował pozatem przepię, zapewniający PKO odbrzytnie dochody, a mianowicie polecenie, aby wszyscy hurtownicy, handlujący wyrobami monopolów państwowych, przekazywali codziennie pieniądze do kas przez PKO. Nie pomogło nawet to, że banki prywatne podejmowały się tej transakcji za 40 proc. ceu PKO.

Reka w rękę z Gruberem współpracował jeszcze jeden żyd, a mianowicie b. radca ministerstwa spraw zagranicznych Wausung, który umiał sobie zastrzec zarobek przy każdej sposobności budowania nowych gmachów PKO itd.

Na tem w ogólnych zarysach kończy się seria reportaży autora, ukrywającego się pod pseudonimem Henryk Zrąb. Czytając te artykuły, dochodzi się do uczucia przygnębienia i żalu, że w kraju tego rodzaju osobnicy odgrywali decydującą rolę, że nie dopuścili oni do rządów innych ludzi, którzy może lepiej pokierowaliby Rzeczpospolitą.

Seria artykułów Zręba spowodowała, jak tego można się było domyślić, że wiele osób nadeszło do redakcji oświadczeń pism swoje uzupełnienia, krytyki, uwagi, sprzeciwy itd. Jednym słowem doszło do wielkiej dyskusji „za” i „przeciw” Zrębowi. Uważając, że dyskusja ta wnosł wiele ciekawych szczegółów do zagadnień poruszonych powyżej, postaramy się w dalszych artykułach streścić wywody tych, którzy w tej dyskusji zabierali głos.

Angielskie samoloty znowu nad Szwajcarią.

Berno, 13 stycznia. Jak donosi szwajcarski sztab generalny Szwajcarskiej Agencji Telegraficznej, obce samoloty przeleciały teren szwajcarski w nocy z 11 na 12 stycznia 1941 między Jurą a Jezłorem Genewskim.

Wlot nastąpił od strony północno-zachodniej, odlot przez Alpy Sabaudzkie. Z lądowania przymusowego we Francji, jak również z depesz radiowych wynika bezspornie fakt, że lotnicy byli narodowości angielskiej.

Naród angielski pragnie pokoju.

(—) Nowy Jork, 13 stycznia. Radykalnolewicowy polityk angielski Pritt — jak z Londynu donosi „New York Post” — zapowiedzieć miał na odbytej ostatnio konferencji prasowej zwołanie w przyszłą niedzielę wiecu publicznego.

Celem tego zebrania przedstawicieli społeczeństwa ma być żądanie utworzenia w Anglii rządu ludowego. Pritt zwrócił uwagę na fakt, iż organizacja liczy obecnie 3 miliony zwolenników niezadowolonych z obecnego systemu rządzenia w Anglii i domagających się pokoju.

„Uniwersytet dla lotników”.

(=) Sztokholm, 13 stycznia. Według doniesienia z Londynu, angielski minister lotnictwa Sinclair planuje założenie szkoły dla narybku lotniczego, który pragnie nazwać „Uniwersytetem dla lotników”. Co raz bardziej odczuwany brak wyszkolonych lotników i częściowo ujawniająca się duża niechęć niektórych młodych ludzi do ochotniczego zgłaszania się w szeregi Royal Air Force zmuszają władze angielskie do czynienia młodzieży angielskiej daleko idących obietnic.

Stworzenie szkoły dla narybku lotniczego ma na celu skłonienie wszystkich młodzieńców, „którzy ukończyli 16 rok życia” do zgłaszania się celem bezpłatnego szkolenia lotniczego przez Royal Air Force. Obiecuje się tym młodzieńcom, że w krótkim czasie zostaną wyszkoleni i w wieku 18 lub 20 lat będą już mogli awansować na oficerów. Dalej obiecuje się im nie tylko bezpłatne wykszolenie, ale także dość wysokie gage.

Angielski minister lotnictwa spodziewa się, iż w ten sposób uda mu się pozyskać dla angielskiej floty powietrznej około 700 tysięcy młodzieńców w wieku od 16 do 18 lat. Szkoła ma być otwarta 1 lutego br.

Gwarancja wykorzystania prądu i wysoka wydajność świetlna
oto tajemnice powodzenia żarówek Ostram-D!

OSRAM-D

Żarówka OSRAM-D daje tanie światło

Informacji o źródłach nabycia udziela:

OSRAM A. G. Krakau, Ostring 12 (Telefon 20125) — OSRAM A. G. Niederlassung Warschau, Bahnhofstrasse (Telefon 244 22)

W armji sowieckiej wprowadzono zwyczaj noszenia szabel.

(=) Moskwa, 13 stycznia. Sowlecki minister obrony, marszałek Timoszenko, wydał rozkaz dzienny, na mocy którego wprowadził obowiązek noszenia długich szabel, względnie sztyletów przez generałów czerwonej armji.

Stosownie do tego rozkazu, generałowie piechoty i artylerji mają nosić szable, natomiast generałowie wojsk pancernych, saperów, lotnictwa, służby łączności, oraz uzupełnień, jedynie krótkie sztylety. Wyżsi urzędnicy wojskowi nosić będą długie szable w drewnianych pochwach, oprawionych w czarną skórę.

Aresztowanie za szerzenie pogłosek w Rumunji.

Bukareszt, 13 stycznia. Za szerzenie nieprawdziwych pogłosek aresztowano w rumuńskim mieście portowym Galaczu, adwokata Jona Calavre.

Opowiadał on mianowicie, że legjonści mają zamiar w noc noworoczną wymordować w całym kraju wszystkie kierujące osobistości dawnych partji politycznych. Pogłoska ta wywołała panikę. Obecnie został on pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

Argentyna dostarcza zboża Hiszpanji.

Madryt, 13 stycznia. Hiszpański parowiec „Monte Abri“ zawinął w piątek do hiszpańskiego portu El Ferrol del Caudillo z ładunkiem zboża z Argentyny. Oczekiwane są jeszcze dalsze transporty zboża.

4-dniowe obrady rządu tokijskiego.

(=) Tokio, 13 stycznia. Z polecenia prezydenta Nobufunkito zakomunikował w piątek popołudniu przewodniczący oficjalnej służby informacyjnej, że w czasie od 14-17 stycznia odbędzie się konferencja członków osobistości z ramienia rządu z przedstawicielami kół finansowych, oraz reprezentantami prasy.

Na konferencji tej omówią książkę Konoje, minister wojny gen. Tojo i minister marynarki admirał Oikawa sytuację międzynarodową oraz sytuację wewnętrzną Japonji.

Mannerheim naczelnym skautem fińskim.

Helsinki, 13 stycznia. Prezesem honorowym Centralnego Związku fińskich skautów został wybrany marszałek Mannerheim.

Wielki film o wojnie na zachodzie.

Berlin, 13 stycznia. Prace około pierwszego filmu wojennego naczelnik komendy niemieckiej armji lądowej zbliżają się do zakończenia.

Film ten będzie zatytułowany „Zwycięstwo na Zachodzie“. W dokumentarny sposób przedstawi on kampanję na Zachodzie od dnia 10 maja aż do zawarcia zawieszenia broni w Compiègne, ilustrując zarówno poszczególne działania wojenne w całych ich rozmiarach, jak również operacje, pozostające w związku z całością wojny. — Film opiera się na dotychczas nieopublikowanych zdjęciach frontowych sprawozdawców wojennych wojska. Po raz pierwszy można było wykorzystać francuskie i angielskie filmy, które wojska niemieckie zdobyły podczas ofensywy.

CZARKOWSKA JOANNA.

„KOLEINY“.

13)

Marjan nie wiedział co o tem myśleć. Już nawet nie chodziło mu o defraudację i w związku z tem dużą stratę materialną, ale nie mógł pogodzić się z myślą takiej wyrafinowanej spekulacji i to ze strony pracownika tyloletniego. Friedmanowa siedziała na posadzce prawie dziesięć lat, stwarzała pozory urzędniczki oddanej całą duszą przedsiębiorstwu.

To było naprawdę trudne do pojęcia. Tyle nieuczciwości! Raz! go od samego początku ten stosunek Feliksa do urzędniczki, uważał, że ten człowiek tak bardzo zakochany w sobie i własnym prestiżu podważa go sam swoim zachowaniem, narażając się na kpiny ze strony personelu, mechaników i szoferów, którzy sobie na ten temat używali ile tylko dusza zapragnie. Poza tem cierpiała na tem interesy firmy, gdyż Feliks w roli zakochanego tracił i tak słabą z natury orientację. W dodatku popełniał tysiące niesprawiedliwości, przeprowadzając samorzutnie bez porozumienia podwyżki dla swojej przyjaćiolki i stawiając go wobec dokonanego faktu. Demoralizował w ten sposób resztę pracowników i wzniecał słuszne bunt. Zachowywał się w stosunku do urzędników arogancko i nieprzyjaźnie, jakby widział w takim zachowaniu jedyny środek na zabezpieczenie się przeciwko krytyce i ogólnej antypatji, jaką pracownicy sobie wzniesli.

— Ale co teraz zrobić? Czyż można tego słabego i właściwie nie znaczącego w tej całej sprawie Wolmana zamknąć? W jakim celu? Kto ma na tem zyskać? Przedewszystkiem trzeba będzie złapać tę rafionową babę i zagrozić jej, może zwróci pieniądze, będzie się obawiała skandalu! Swoją drogą wątpliwa droga do uzyskania czegoś. Skoro umiała tak sprytnie nabrać wszystkich pokolei, to prawdopodobnie zabezpieczyła się przed następstwami swoich mętnych spekulacji.

— Czy pan się widział w ciągu tych trzech dni z panną Friedman?

— Chciałem się zobaczyć...

— „Aha, chciał ją widocznie uprzedzić, co jej grozi“ — pomyślał Stamiński.

...ale jej nie zastałem...

— Jakto? A gdzie się podziała?

— Powiedziano mi, że wyjechała w celu załatwienia jakichś spraw osobistych i ma w tych dniach wrócić.

— Czy pan chciał ją uprzedzić o tem, jaki obrót przybrała sprawa? Niech pan mówi prawdę, już obecnie jest chyba panu obojętne, skoro pan zdradził wspólniczkę, może mi pan tylko pomóc w uzyskaniu straty i sam sobie, wyjaśniając mi szczerze wszystkie manipulacje, które... Doprawdy! Że można się tak haniebnie pocieć, kierując się zaufaniem i życzliwością do ludzi! — wyrwało się Stamińskiemu.

— Tak jest, panie dyrektorze, przyznaję, uważałem, że to moja wina i nie chciałem, aby ona ucierpiała z tego powodu.

— „Co za niepoprawny idjota!“

— A jak pan sobie wyobrażał? W jaki sposób ona mogła się uchronić przed na-

Przed rekonstrukcją gabinetu w Jugosławji.

Belgrad, 13 stycznia. Po okresie świątecznym życie polityczne w Jugosławji obudziło się na nowo. Poszczególni ministrowie powracają ze swych okręgów wyborczych, względnie z miast ojczystych do stolicy.

Obecnie ma nastąpić wiele już raz zapowiadana rekonstrukcja gabinetu, nie jest jednak jeszcze wiadomym w jak silnym stopniu rekonstrukcja ta zostanie przeprowadzona i w jakim pójdzie kierunku.

Zapewne zastępuje się „małe rozwiązanie“, to znaczy poprostu obsadzi się osierocone ministerstwo oświaty i spraw wewnętrznych, a wzamian za to utworzy się nowe stanowisko wicepremiera dla przywódcy Słowenów Kuloveca.

Głównym problemem pozostaje to, że w łonie rozmaitych grup, reprezentowanych w rządzie, powstają nowe trudności. Serbowie usiłują przewyciężyć rozbić na dziesięć rozmaitych partji i grup. Chorwacka partja chłopska musi energicznie zwalczać rozczarowanie wśród ludności chorwackiej, oburzonej na jej traktowanie oraz zwiększenie podatków, przy ograniczeniu zarobków.

Niepokoje na prawicy i na lewicy stworzyły niebezpieczną sytuację zwłaszcza dla kół lewicowych. Słowencom idzie przede wszystkim o to, aby następcą zmarłego

dr. Koroszeza, senator dr. Kulovec zdołał wybić się zarówno na zewnątrz wobec innych narodowości Jugosławji, jak i wewnątrz partji.

Mahometanie Bośni, którzy są również reprezentowani w rządzie i podobnie jak klerykałni Słowenicy należą do kierowanej przez premiera Cwetkowieza „Wspólnoty radykalno-jugosłowiańskiej“, spierają się o to, czy ich żądanie o autonomję lepiej przeforsować w połączeniu z Zagrzebiem, czy z Belgradem, czy też potraktować jako własny ruch, głównie wyznawcy.

Do tych trudności dołączają się problemy polityki zagranicznej. Podróż do Lublany czy Zagrzebia, jak również rozmowy przeprowadzone z rozmaitymi politykami chorwackimi czy słoweńskimi, wykazują wciąż, jak dalece poszczególne części Jugosławji pozostają pod wpływami angielskiej propagandy. Podobnie, jak niegdyś Polacy wierzyli w to, iż armja niemiecka posiada czołgi z blachy i tektury, tak obecnie niektórzy politycy jugosłowiańscy są przekonani, że Włosi stoją przed załamaniem się, któremu Niemcy będą się tylko przypatrywały. Bezskrytycznie słuchają oni przemówień Churchilla w sprawie Włoch i zapominają, że Włosi a przede wszystkim faszyści, dzielnie bili się w Afryce, jak i w Albanji i zostali pokonani jedynie przez przeważające znacznie siły.

Groźne trzęsienie ziemi w okolicy Smyrny.

Stambuł, 13 stycznia. Dnia 9 stycznia wydarło się w okolicy Smyrny trzęsienie ziemi, które trwało 10 sekund i wywołało panikę wśród ludności. Zniszczeniu uległa jedna szkoła, jeden urząd gminny i 9 do-

mów, trzy domy zostały ciężko uszkodzone, a 25 lekko.

Również w innych miejscowościach wiele domów zostało zburzonych oraz uszkodzonych. O stratach w ludziach brak dotychczas wiadomości.

1500 zakładów przemysłowych w okręgu krakowskim.

Kraków, 13 stycznia. Przemysł okręgu krakowskiego należy w przeważającej części do przemysłu drobnego. Z pośród 1500 fabryk i zakładów, rozmieszczonych na terenie jedenastu powiatów tego największego okręgu Generalnego Gubernatorstwa, ponad tysiąc zakładów zatrudnia od 20 do 100 robotników. Tylko 5 zakładów przemysłowych okręgu krakowskiego, zatrudniających ponad tysiąc robotników, zaliczyć można do wielkich przedsiębiorstw. Ponadto istnieje około 50 fabryk, mających 200 do 1000 ludzi załogi, oraz szereg zakładów średnich, dysponujących 100 do 200 pracownikami.

Wykaz zakładów przemysłowych, który ukazuje się wkrótce w inicjatywy Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, ilustruje dokładnie rozdział pojedynczych zakładów przemysłowych na poszczególne powiaty okręgu. Według danych statystycznych wspomnianego wykazu, Kraków-Miasto — stanowi obszar najbardziej uprzemysłowiony, albowiem na terenie obszaru krakowskiego znajduje się 391 zakładów czyli 25

procent wszystkich zakładów przemysłowych okręgu.

Potem idzie powiat Tarnów z 299 zakładami (15%), powiat Jasło z 221 zakładami (14%), powiat krakowski z 155 zakładami (10%), Jarosław 143 (9%), Rzeszów 106 (6,7%), Dębica z 105 zakładami (6,6%), Poza te cztery powiaty posiadają tylko niewielkie zakłady przemysłowe i tak powiat miechowski z 34 zakładami (2,2% w statystyce ogólnej) stoi na ostatnim miejscu okręgu krakowskiego. Sanok, najbardziej na wschód wysunięta część okręgu, posiada 47 zakładów (3%), Nowy Targ 55, czyli 3,5% i Nowy Sącz 78 zakładów przemysłowych, czyli 5% wszystkich zakładów wytwórczych okręgu krakowskiego.

Najsilniej liczbowo reprezentowany jest przemysł spożywczy. Obejmuje on w okręgu krakowskim 442 zakłady spożywczo-przemysłowe i stanowi tem samem 28% wszystkich zakładów. Drugie miejsce zajmuje kamieniołaznictwo i budownictwo, obejmujący 308 zakładów i stanowiący 20 proc. wszystkich przedsiębiorstw. Potem idzie przemysł drzewny z 192 zakładami,

Świąteczny dar marsz. Petaina.

(=) Vichy, 13 stycznia. W związku ze świętem Trzech Króli, obchodzonem we Francji niezwykle uroczysto, postanowił marszałek Petain w najbliższą niedzielę sprawić miłą niespodziankę dzieciom ubogich rodziców.

W miejscowościach na terenie 11-tu departamentów, zamieszkałych przeważnie przez ludność robotniczą, wydane zostanie wypieczone z racji tego święta pieczywo na kwotę 80.000 franków.

Oryginalne samobójstwo Amerykanina.

Bufallo, 13 stycznia. Na niezwykle pomysł samobójczy wpadł tu 40-letni W. D. Wright. Wright został usunięty ze swego pokoju za niezapłacenie rachunku hotelowego. Amerykanin nie opuścił jednak gmachu hotelowego, lecz ulokował się w wygodnym fotelu klubowym w hallu, prześpał spokojnie do rana. Około godz. 7-mej rano zbudziła gości hotelowych i personal silna detonacja, przezem okazało się, że Wright popełnił samobójstwo, używszy do tego celu ładunku dynamitowego. Wskutek eksplozji powstały w dolnej części gmachu oraz w znajdującej się opodal restauracji, poważne spustoszenia. Na szczęście nikt nie poniósł szwanku.

Kongres kobiecych organizacyj Falangi hiszpańskiej.

(=) Barcelona, 13 stycznia. W ub. niedzielę rozpoczął swe obrady 5 kongres kobiecych organizacyj Falangi. W toku obrad zabrał głos minister spraw zagranicznych i szef wydziału politycznego Falangi Serrano Suner.

Australijskie stacje iskrowe wstrzymały pracę.

(=) Nowy Jork, 13 stycznia. Australijski minister marynarki Hughes zakomunikował, że cztery australijskie stacje iskrowe ostatnio wstrzymały swą pracę, aby tem samem nie informować pośrednio niemieckich statków blokadowych w południowej części Pacyfiku a tem samem, by nie zdradzały one miejsc postoju statków australijskich.

czyli 12,3% w wykazie ogólnym przemysłu okręgu. Przemysł metalowy, obejmujący zaledwie 152 zakłady fabryczne, stanowi tylko 10% przemysłu ogólnego. Przemysł kopalniany dysponuje 71 zakładami, przemysł papirniczo-graficzny 59, a przemysł skórzano-futrzanwy 48 zakładami wytwórczymi. Poza tem istnieją w okręgu 72 zakłady przemysłowe, nie dające się zaliczyć do wymienionych poszczególnych grup, jak np. rzeźnie, zakłady kąpielowe, uzdrowiska, zakłady wodociągowe itp.

Jak już zaznaczyliśmy, znacniejsza część wliczonych zakładów przemysłowych znajduje się na terenie obszaru miejskiego Krakowa Miasta. Nie dotyczy to jednak wszystkich gałęzi przemysłu. I tak np. w dziale przemysłu tekstylnego na pierwszym miejscu stoi Tarnów, zaś w przemysle kopalnianym Jasło, gdzie znajduje się 87,5% kopalni ropy. W przemysle drzewnym powiaty jarosławski i tarnowski stoją na równi z obszarem krakowskim miejskim, a także i powiaty jasielski i nowosadecki z 22, wzgl. 23 zakładami, zajmują w tej branży odpowiednie miejsce.

Jeśli chodzi o przemysł tekstylny i ubraniowy, to powiaty miechowski, nowosadecki i sanocki wcale go nie posiadają. Tarnów i Kraków wykazują 80 proc. wszystkich tych zakładów wytwórczych, reszta zaś przypada na pozostałe sześć powiatów.

stepstwami? Przecież taka kradzież musi wyjść na jaw!

— Nie wiem, sądziłem, że jakoś sobie poradzi. Jest przecież sprytna.

— No, zobaczymy. Jest więcej ludzi sprytnych. Zresztą to już nie jest spryt, tylko złodziejskie wyrafinowanie. Czy nie zdaje się panu, że to była gruba nieuczciwość w stosunku do nas, którzy daliśmy panu posadę, stanowisko kierownicze i mieli tyle zaufania?

Wohlman siedział zgnębiony. Nie odezwał się. Obecnie wyrzucił sobie w duchu postępek, na który się zdobył i sam zastanawiał się nad tem, jak się mógł dać omdać kobiecie, która nie wiadomo, czy była tego warta. Z odległości tych kilku tygodni, a wreszcie wobec Stamińskiego, którego nigdy nie widział tak przygnębionego, wydał mu się jego postępek ohydny. Wiedział, że Stamińskiemu nie chodziło o pieniądze, znał go z tej strony. W dodatku obawiał się panicznie następstw i decyzji, jaką Stamiński poweźmie. Był chory i zielony ze strachu, widział siebie zakutego w kajdanki w otoczeniu tłumu gapiów, wycutego ze społeczeństwa.

Ale Marjan nie myślał o tem. Powiedział mu narazie, że może iść do domu. Czy ma się zgłosić do biura? No, narazie to poprostu ze względu na współniem jest niemożliwe, ale dostanie zawiadomienie. Co pan dyrektor myśli z nim zrobić? Będzie pracował zadarmo, aby chociaż w części spłacić ten straszny dług, tylko błaga, aby nie wyciągał konsekwencji.

Już się o tem pomyśli. Narazie nie wie, jak postąpi, ale będzie się starał załatwić sprawę. Jeszcze jedna naiwność,

ale czy to warto? Szakale, nie ludzie; serce to jest głupota nie więcej.

Stamiński wszedł do biura, oczy wszystkich urzędników śledziły go bacznie. Oczywiście cała ta afera nie dała się ukryć. Wprawdzie nikt dokładnie nie wiedział o co chodziło, w każdym razie te ostatnie konferencje, zdenerwowanie dyrektora, latanie, wymyślanie Puszowskiego naprowadziło na domysły, że coś się stało poważnego w związku z Wohlmanem i zawiązała w powietrzu jakaś kryminalna historia.

Stamiński na zapytanie obu współników odpowiedział, że da im wyjaśnienia wieczorem, narazie kazał sobie przyporowadzić maszynę pod biurko, zaznaczył, że szofer jest mu niepotrzebny i pojechał do Friedmanówny. Na miejscu dowiedział się, że wyjechała. O tem już wiedział od Wohlmana, ale dokąd wyjechała? Strzeżono mu do głowy, że taka aferzystka urządziła sobie jakąś dłuższą podróż, mówiła przecież temu niedoświadczonemu, że chce z nim wyjechać zagranicę. Wobec tego porozumiał się ze starostwem i niestety przekonał się, że sprytna panienka wyjechała już tydzień temu do Palestyny. Widocznie brakowało jej tych paru tysięcy do urzędywistnienia swoich wycieczkowych planów, które musiała sobie obmyśleć długo naprzód. No, teraz szkoda się już martwić o to, należy przyjąć do wiadomości, że pieniądze są stracone. Nie mógł sobie tylko jednej rzeczy wybaczyć; że Feliks został wystawiony na dudka, to jasne. Nigdy nie miał rozsądku. Wohlman również był zagłupi na to, aby się orientować i za słaby, aby wycofać się w porę. Ale on!

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA

Dzisiaj koncert Filharmonii Krakowskiej.

(Jo) Kraków, 13 stycznia. W programie koncertu symfonicznego, jaki odbędzie się dzisiaj wieczorem w sali Filharmonii krakowskiej, narazie miejsce zajmuje **wiedeński klasyk Beethoven**, którego niewyczerpana twórczość stwarza ogromne możliwości do popisu dla tak doskonałego zespołu, jaki tworzą nasi polscy artyści. Usłyszmymy trzecią symfonię Beethovena „Eroica”, która jest muzyczną apoteozą bohaterstwa, następnie uverturę do opery „Leonora”.

Atrakcją dzisiejszego wieczoru będą występy dwóch solistów pp. **Wochmłaka i Rakowskiego** w koncercie skrzypcowym **Es-dur Mozarta**.

Jak widzimy dyrekcja Filharmonii stara się zjednać sobie publiczność świetnym repertuarem koncertów, które wysokim swoim poziomem artystycznym tak pod względem programów, jak wykonania zdobyły uznanie wybrednej publiczności krakowskiej, zapelniającej tłumnie sale Filharmonii na każdym występie jej zespołu.

Kronika żałobna.

Kraków, 13 stycznia. Onegdaj zmarł w Krakowie **dr Władysław Godziemba Maleszewski**, b. ziemianin z Poznańskiego, urodzony w r. 1869 w Warszawie. Zmarły ożeniony żoną i syna Jana, dziennikarza i literata.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 13 bm., tj. dzisiaj, w kaplicy cmentarza Rakowickiego w Krakowie, o godz. 15.30.

Wypadki na ulicy.

(Jo) Kraków, 13 stycznia. W sobotę przed południem na ul. Lwowskiej została **przejechana przez samochód** Anna Starostkówna lat 67, zam. przy ul. Gromadzkiej 5 i doznała ran twarzy, oraz złamania lewego obojczyka. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia Rat., została przewieziona do szpitala św. Łazarza.

Na ulicy Szpitalnej upadła **Stefanja Turteleub** lat 25, doznając złamania prawej nogi. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogot. Rat. została przewieziona do szpitala żydowskiego.

W niedzielę rano został **przejechany przez tramwaj** na ulicy Lubiec Karol Arburt lat 24, doznając wstrząsu mózgu.

Paulina Kleinman upadła na ul. Brzozowej, doznając złamania prawej nogi, oraz Jamina Dąbrowska, zam. przy ul. Zyblikiewicza 5 złamała lewą rękę. We wszystkich wypadkach lekarz Pogotowia Rat. udzielił swojej pomocy i ofiary ślizgawicy zimowej przewiezione zostały do szpitala.

Pożar strawił 14 zabudowań.

Lublin, 13 stycznia. We wsi **Stalnik**, w powiecie tomaszowskim powstał z przyczyn dotąd nieustalonych w stodole jednego z gospodarzy rcinych pożar, który przerzucił się rychło na budynek sąsiadujące ze stodolą.

Pomimo natychmiastowej akcji straży pożarnych, pastwą żywiołu padły cztery gospodarstwa, przyczem czternaście budynków uległo zniszczeniu.

Powstałe stąd szkody wynoszą około 45 tysięcy złotych. Przypuszcza się, że ogień został podłożony z zemsty.

W Generalnym Gubernatorstwie zaprowadzono przymus posiadania karty pracy.

Kraków, 13 stycznia. Generalny Gubernator dr. Frank wydał rozporządzenie o wprowadzeniu karty pracy w Generalnym Gubernatorstwie wchodzące w życie z dniem 15 stycznia 1941.

Rozporządzenie to ma na celu planowy rozdział sił roboczych w Generalnym Gubernatorstwie. Każdy pracownik czy robotnik uzyskać może pracę tylko na podstawie posiadanej karty pracy. Karty pracy wystawia Urząd Pracy z polecenia starosty powiatowego wzgl. miejskiego. Inne placówki nie mają prawa wystawiania kart pracy, lub też podobnych zaświadczeń.

Do wyżej cytowanego rozporządzenia wydane zostało zarządzenie wykonawcze, określające bliżej poszczególne przepisy. Każdy pracownik czy robotnik do uczniów, praktykantów i wolontariuszy włącznie, mający swoje miejsce zamieszkania na terenie Generalnego Gubernatorstwa, musi być w posiadaniu karty pracy.

Nie dotyczy to osób przybyłych z terenu Rzeszy narodowości niemieckiej, będących w posiadaniu książki pracy. Ponadto również takich osób, które zatrudnione są obojętnościowo i dorywczo, oraz dzieci w wieku szkolnym. Żydzi kart pracy nie otrzymują.

Aż do odwołania nie mają obowiązku posiadania karty pracy pracownicy i robotnicy administracji i zakładów publicznych, gospodarki rolnej, leśnej, ogrodnictwa, hodowli zwierząt, rybołówstwa, oraz robotnicy i pracownicy domowi.

Odnosnie kart pracy dla załóg statków komunikacji rzecznej, ukażą się osobne postanowienia.

Osoby, mające obowiązek posiadania karty pracy, winiś wnieść podanie o wystawienie karty pracy w tym urzędzie pracy, który jest właściwy dla ich miejsca zameldowania. Odpowiednie zaświadczenie biura meldunkowego należy przedłożyć w Urzędzie Pracy. Pracownicy i robotnicy, dla których została wystawiona karta pracy, otrzymują odpowiednie zaświadczenie, które muszą przechować.

Jeżeli robotnik albo pracownik przy przyjęciu zajęcia nie może przedłożyć swojej karty pracy, może mu Urząd Pracy na czas ograniczony wystawić kartę zastępczą. Adnotacje przedsiębiorców i pracodawców, dokonywane na karcie zastępczej, przepisują się następnie przez Urząd Pracy do właściwej karty pracy.

Robotnicy i pracownicy muszą swoją kartę pracy przy objęciu zajęcia niezwłocznie przedłożyć pracodawcy. Jeżeli pracodawca obok swego właściwego zajęcia wykonuje dalsze zajęcia poboczne, musi on nowemu pracodawcy przedłożyć kartę pracy do wglądu, wzgl. dokonania zapisku. Każda zmiana mieszkania musi być zameldowana pracodawcy. W razie utraty pracy

konieczny jest odpowiedni meldunek w Urzędzie Pracy. Zmiany nazwiska podane być muszą za przedłożeniem odpowiednich dowodów właściwemu Urzędowi Pracy do wiadomości, który następnie dokonuje odpowiedniej zmiany w karcie pracy.

Każdy przedsiębiorca, względnie pracodawca, ma obowiązek zażądania od przyjętych do pracy robotników, względnie pracowników, karty pracy, którą musi starannie przechowywać. W zakładach pracy posiadających kilka ekspozytur, karta pracy przechowywana być musi w miejscowej ekspozyturze, przy której znajduje się miejsce pracy danego pracownika.

Pracodawca zobowiązany jest do tymczasowego wydania karty pracy pracownikowi, jeżeli ten potrzebuje jej przy zameldowaniu do „służby budowlanej Generalnego Gubernatorstwa”, zmianie nazwiska, względnie przyjęciu dalszego zajęcia. Pracodawca jest ponadto zobowiązany do przedstawienia karty pracy pracownikowi do wglądu. O konieczności, względnie zgodności zapisu w karcie pracy decyduje w wypadkach wątpliwych właściwy urząd pracy z wykluczeniem drogi prawnej.

Przy meldunkach i wypłacie zasiłków należy kartę pracy przedłożyć w Urzędzie Pracy. Zobowiązany do przechowywania musi w razie zagubienia, względnie zniszczenia karty pracy niezwłocznie zameldować o tem właściwemu Urzędowi Pracy. Na żądanie Urzędu Pracy musi być karta pracy każdej chwili przedłożona, względnie przesłana. Inne placówki urzędowe mogą na żądanie dokonać wglądu do kart pracy. Do kart pracy można wpisywać wyłącznie przewidziane rozporządzeniem adnotacje. W karcie pracy nie można dokonywać zapisków o charakterze protekcyjnym, czy też ujemnym.

Jeżeli posiadacz karty pracy z jakichkolwiek powodów opuszcza grono zobowiązanych do posiadania karty pracy, wówczas musi on przedłożyć swoją kartę pracy właściwemu Urzędowi Pracy z jednocześnie podaniem okoliczności. Urząd Pracy zamyka kartę odpowiednim dopiskiem i zwraca ją dotychczasowemu posiadaczowi. Jeżeli ten zamierza podjąć na nowo pracę zawodową, dla której konieczny jest posiadanie karty pracy, natenczas musi on przedłożyć wspomnianą kartę właściwemu urzędowi pracy, podając jednocześnie swoje zamiary. Urząd Pracy uznawia ważność karty i zwraca ją pracownikowi.

Jeżeli posiadacz karty pracy zamierza opuścić na stałe teren Generalnego Gubernatorstwa, wówczas musi on zwrócić kartę pracy właściwemu Urzędowi Pracy. To samo musi nastąpić, jeżeli taki posiadacz karty umiera, względnie ukończy 80 rok życia.

Napad bandytów na plebanję w Starym Korczynie.

(Zet) Młochów, 13 stycznia. Dwóch bandytów, uzbrojonych w broń palną, wtargnęło przemocą w nocy na plebanję w Starym Korczynie i po steroryzowaniu proboszcza ks. Stefana Opary, zrabowało różne artykuły spożywcze.

W czasie rabunku udało się służbie księdza proboszcza wszcząć alarm, dzięki czemu kilkunastu gospodarzy z sąsiedztwa, u-

zbrojnych w siekery i różne narzędzia, przybyło na pomoc. Bandyci, widząc gromadę nadechodzących, rzucili się do ucieczki, strzelając z rewolweru. Jeden z bandytów rzucił granat ręczny, raniąc odłamkiem jednego ze ścigających.

Z powodu przepędzenia rabusiów, łupem ich padła tylko niewielka ilość artykułów spożywczych.

Śliskie chodniki i zaśnieżone ulice.

Na marginesie listów naszych Czytelników.

(-r.) Kraków, 13 stycznia. W licznych listach do redakcji nasi Czytelnicy uskarżają się na stan niektórych chodników w mieście i stawiają pytanie, dlaczego dopuszcza się do tego, że mimo dokładnych przepisów magistratu, niektórzy dozorycy domów nie wypełniają swoich obowiązków.

W Polsce każdy właściciel domu był w zime odpowiedzialny za utrzymywanie w nienagannym stanie chodnika przed swym domem, tak, aby nikt nie mógł sobie złamać nogi czy reki, względnie, by nie poniósł jakich wewnętrznych obrażeń. W licznych procesach skazywano właścicieli domów na ponoszenie kosztów leczenia tych osób, które na chodniku przed ich domami poniosły szkody. Nieraz trafiało się, że pozatem musieli oni opłacać „nawiazkę za ból”, a nawet odszkodowanie za stracony zarobek.

Jasnym jest, że władze niemieckie nie są mniej surowe pod tym względem od b. polskich urzędów. Nikt nie jest wyjęty z pod obowiązku oczyszczania chodnika, bez względu na to, czy chodzi o niemieckiego, polskiego czy ukraińskiego właściciela domu. Przepisy są na to, aby były przestrzegane przez wszystkich, a nie tylko przez pewnych ludzi. Także i sędzia, który będzie prowadził proces o odszkodowanie, nie będzie się pytał, czy oskarżony właściciel domu jest Polakiem, osobą narodowości niemieckiej czy też Ukraińcem, lecz będzie stosował prawo i ustawy tak, aby właściwy winowajca poniósł zasłużoną karę.

W równej mierze, jak właściciele domów odpowiedzialni są dozorycy domów. A zatem w interesie zarówno właściciela

domu, jak i jego dozorecy leży, by przepisy zostały w tym zakresie wypełnione.

Na licznych ulicach w Krakowie śnieg został usunięty z chodników, ale, jak to można stwierdzić przy sposobności spaceru po mieście, nie wszystkie chodniki są posypywane popiołem, piaskiem względnie szutrem, tak, że powierzchnie chodników stały się gładkie, jak lustro i przechodnie ciągle narażeni są na niebezpieczeństwo przewrócenia się i złamania nogi czy reki. Liczba wypadków, które należy zapisać na konto stanu chodników w Krakowie, jest nadzwyczaj znaczna, niemal każdy dzień przynosi nowe wypadki.

Ten stan rzeczy jest oczywiście nie do utrzymania i Magistrat ze swej strony musi zastosować jakies metody, aby tę sprawę radykalnie zlikwidować. Nie można cierpieć żadnych wyjątków, gdyż wobec prawa wszyscy obywatele miasta powinni być zrównani. Także i tam, gdzie chodzi o budynki publiczne przepisy Magistratu powinny być szczególnie troskliwie respektowane.

Jeśli jednak masy śniegu zostaną usunięte z chodników, ale chodników tych nie posypie się popiołem, piaskiem względnie szutrem, wówczas wyrządza się przechodniom złą przysługę. Także i przepisom nie stało się wtedy żądost, gdyż nie chodzi tylko o to, aby chodniki utrzymywać w czystości i tem samem nadać miastu przyzwoity wygląd, ale przedewszystkiem o to, aby chodniki te uczynić dostępnymi dla przechodniów. Zdrowie jednostki jest najcenniejszym dobrem, dla wielu niemal jedynym, jakie posiadają. Zagrozić zdrowiu przez lekkomyślność jest taką samą zbrodnią, jak kradzież.

W listach do redakcji nasi Czytelnicy wskazują także i na to, że niektórzy kierowcy wozów jeżdżą po zaśnieżonych ulicach, nie zwracając najmniejszej uwagi na przechodniów, skutkiem czego wiele osób poniosło szkodę, tak, że muszą się obecnie leczyć w szpitalu. W zakresie ruchu ulicznego wydano już przepisy, które kierowcy są zobowiązani rygorystycznie przestrzegać.

Czy wiecie, że . . .

dla ustrzeżenia się przed naśladowcami umieszczono na tabletkach Aspirin znak

Gdzie jednak niema oskarżyciela — niema także i sędziego. Tylko w bardzo rzadkich wypadkach poszkodowane osoby, w tem wiele dzieci i kobiet, są w stanie, po wyzdrowieniu, dochodzić swych pretensyj na drodze prawnej. Zdarzało się nieraz, że odpowiedzialny za wypadek kierowca samochodowy próbował ratować się ucieczką, gdy zauważył, do czego doprowadził przez swą dziką jazdę po ulicach miasta. We wszystkich tego rodzaju wypadkach, w których wina kierowcy zostanie udowodniona, policja będzie surowo postępowała i pociągała do odpowiedzialności winnego. W kilku wypadkach, w których świadkowie się znaleźli, tego rodzaju postępowanie jnż wszczęto. Trafia się jednak niemal codziennie, że przepisy ruchu są w elementarny sposób lekceważone przez niektórych kierowców, których nie można uchwycić.

Policja, kierująca ruchem, cieszy się ogólną popularnością. Jej zadaniem jest nie tylko regulować ruch, ale także pociągać do odpowiedzialności tych, którzy przekraczają przepisy ruchu, a tymi nie zawsze są piesi przechodnie.

(Jo) **ADRESY APTEK** dyżurujących dzisiejszej nocy w Krakowie: Krowoderska 74, tel. 149-556; Adolf Hitler Platz 22, tel. 137-04; św. Gertrudy 1, tel. 186-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza W. 78, tel. 154-55; Szczepański 1, tel. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-78; Lubiec 7, tel. 121-82; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

(Jo) **BANDYCKI NAPAD.** W sobotę wieczorem, przy ul. Puławskiego został napađnięty przez nieznanego osobnika Franciszek Swakoń lat 46 i przebity nożem w klatkę piersiową i prawe ramie. Zawezwany lekarz udzielił mu opatrunku, poczem polecił przewieśe do szpitala św. Łazarza.

Z Warszawy i okolicy.

Postrzelenie złodziei w czasie uświetnionej ucieczki.

U wylotu ulicy Radzymińskiej i Tykocińskiej w Warszawie, usiłował ujęty w pewnej melinie złodziejskiej złodziej, 31-letni Czesław Malinowski, zam. przy ul. Zachariasza 3, zbiec w czasie eskorty policyjnej. Złodziej, który miał na rękach kajdanki, skorzystał z panujących w tem miejscu ciemności i rzucił się do ucieczki. Pomoczą nie zatrzymał się na wezwanie eskortującego go policjanta, ten użył broni palnej i zranił Malinowskiego w plecy. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

Co grają w kinach?

Kino WANDA Św. Gertrudy 5

wyświetla do oszarżka, dnia 16 stycznia 1941 nowy film, p. t.:

„Niebezpieczna gra“

w rolach tytułowych:

Jenny Jugo — — — Harry Liedtke
Theo Lingon — — — Karl Hartell

Wszystkim P. T., którzy wzięli udział w pogrzebie

s. p.

Tadeusza Francuza

składa serdecznie „Bóg zapłać“

1196

Rodzina

DZIERŻAWY folwarku blisko miasta lub stacji kolejowej poszukuje. Zgłoszenia: Goniec Kraków, Nr. 1037*.	KTO wypożyczy inteligentnej osobie mebli do pokoju? Zgłoszenia: Goniec Krak., Nr. 1037*.	CHOLEWKI wszelkiego rodzaju solidnie, nieluzo wykonana: Flo. pracownia: Flo. rjańska 5, pracownia cholewek. 1139
--	--	--

SENSACYJNA POWIEŚĆ SPORTOWA

KULISY

SŁAWY

pióra A. Murawskiego, odsłania tajemki boksu amerykańskiego.

Wszędzie do nabycia w styczniowym zeszycie wydawnictwa

CO MIESIĄC POWIEŚĆ

CENA 1 ZŁOTY
Red. i Adm.: Warszawa, Mszczakowska 3.

PÓLROZCZNY KURS UPROSZCZONEJ STENOGRAFII

niemiecko-polskiej MARCZEWSKIEGO (Adolf Hitler-Platz 9, telefon 101-14), obejmuje m. in. także: JEZYK NIEMIECKI od podstaw, a gramatyka, ortografia, konwersacja, korespondencja i maszynopismo i daje sumienne, gruntowne i wszechstronne przygotowanie do zawsze popłatnego zawodu. Znajomość języka niemieckiego ani matura przy przyjęciu nie wymagana. WPISY TERAZ

Wolne posady
STENOTYPISTKA
biegła stenografka polsko-niemiecka z samodzielną korespondencją handlową na dobrych warunkach poszukiwana od zaraz.

SZOFRER
mechanik poszukiwany zaraz posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 982”.

GRODZKA 42
potrzebujemy futra: karakulowe, zrebce, sealskiny, łapki karakulowe Komis, Grodzka 42.

KAMIENIC
i parcel kilka - Krakowie, Porożynie, wille 10 ub cena 16.000. Kraków, Żulawskiego 8A/12. 1105

PATEFONY,
motocykle, rowery, maszyny do szycia, - wózki dziecięce naprawiamy we własnych warsztatach przez najlepszych fachowców. - Wazelki odczoł na składzie. Kriecher - Kraków, Zwierzyniecka 6. 151k

CHALWE
specjalności greckie, bloki czekoladowo-mleczne wysyła przedstawiciel poczta. Cenny przybory Witołd Dynowski, Skład Artykułów Technicznych, - Kraków, Bracka 7. 157

GAZA MLYNSKA
oryginalna szwalnicza, magnetyz, chlor magnezowy, - przybory młyńskie: Witołd Dynowski, Skład Artykułów Technicznych, - Kraków, Bracka 7. 157

SANKI
boby z kierownicą sprzedam: Bażantowa 16, sklep sportowy. 769

BEZ ZARZUTU
panna lat 29 wysoka, religijna, inteligentna, maturna, posag - po zna matrymonialnego o prawnym charakterze. Pośrednictwem rodzinnym przynie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków - „Nr. 136k”. 136k

NOCLEGI
ogrzane: Zielona 25/1. 440

NIEMIECKIEGO
wyuczam za 2-3 miesiecy: Długa 38/29a. 947

FLORJAŃSKA
55
pieze podania i prosby, wykonuje wszelkie tłumaczenia: Terlecka, Terlecki, telefon 700-25. - Firma Czechcińska. 152k

W PISY HANDLOWE UL. PODWALE 7 TRWAJA (WESTRING 52)

URZEDNICZKA
ładnego charakteru, lat 37, m. 1, posiadająca urządzenie mieszkanie, wyprawę i trochę gotówki, pozna mezojęzyk inteligentnego do lat 50. Wdowcy nie wykluczeni. Cel matrymonialny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1216”. 1216